

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Postilla super actus apostolorum, epistolas canonicae et apoclypsim - Cod. Aug. pap. 82

Nicolaus <de Lyra>

[Reichenau], [15. Jahrh.]

Postilla super Canonicas Epistolas: Petrus

[urn:nbn:de:bsz:31-75496](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-75496)

Hec e secunda pars principa-
lis huius libri in qua ponit
epistole beati petri Et dicitur
induas p[ro]m[iss]i duas eius epl[ist]as &
pistola vero prima inter tres partes dividitur s[ecundu]m
p[ro]fessionem p[er]secutionis Et conclusionem
In incipit ibi Benedictus. Tercia
ibi per silvanam fidelem que finem
In prefatione p[ri]mo describitur perso-
na salutans et hoc exponit cu[m] d[icitur]
petrus. p[ri]mo em[im] fuit vocatus p[ri]mo
sed postea cognominatus petrus. ap[er]ta
quod exoptis p[ro]pter fidei firmitatem
Unde dicit augustinus quomodo arde-
tissime fidei in vocatur petrus et
ex officio s[ecundu]m describitur cum subdit
ap[osto]lus a[post]oli xpi. **Q**uo describitur
persone salutare cum dicitur electis
adco ad fidem catholicam. ad eum ad-
vene dicebantur illi qui de gentilitate
convertebantur. et illis videtur beatus
petrus specialit[er] scribit. dispersionis
a[post]olice existens contra t[er]ram iudee. q[ui]
patet ex hoc q[uo]d subditur. Ponti gra-
lathie n[on] Et nominat ista loca. quia
silvanus per que scripsit qui est sy-
las forsitam volebat ire ad illa loca
ad confirmandu[m] fideles eo q[uo]d ibi fu-
erat impredicatio cu[m] paulo ut patet
in actibus ap[osto]lo[rum]. p[ro]m[iss]i p[ro]fessionem
istud refertur ad id q[uo]d sup[er] dicitur
electis. Hec em[im] electio includit ad

eternit[er] s[ecundu]m scire et velle d[omi]ni et q[ui]ntu[m]
ad hoc dicitur p[ro]m[iss]i p[ro]fessionem dei p[ro]p[ter]
et accipitur hic p[ro]fessionem p[ro]destina-
tioe. Includit etiam ad tempore s[ecundu]m collam
gr[ati]e imp[er]ni et gl[ori]e in futuro. Et q[ui]ntu[m]
ad hoc dicitur in sanctificatioe sp[irit]us. H[ic]
em[im] sanctificatio app[er]tinet sp[irit]ui sancto
inobedientia n[on] a p[er]obedientia ih[esu]
xpi qui fuit obediens usq[ue] ad mortem
mortem aut[em] crucis philipp[us] u[el] abbat
autem passione h[ab]uit efficacia facienda no-
uo legis que sunt in summa nostre
sanctificatioe. Tertio describitur opta-
ta bona. cum dicitur gratia vobis in
p[er]ni et pax in futuro multiplicet[ur]
quia tunc quiescitur tunc appetit[ur]
it[er] **B**enedictus. H[ic] incipit p[ro]
fessio sive tractatus in quo beatus pe-
trus in format fideles et p[ri]mo g[ra]tialit[er]
q[ui]ntu[m] ad amicos. **Q**uo magis specialiter
q[ui]ntu[m] ad aliquos status specialiter ibi
Seni subditi estote post mediu[m]
p[ro]p[ter] capituli p[ri]ma induas. quia p[ro]
fideles in format de sp[irit]uali regnatioe
Secundo de renatioe eductioe capi[ti]
secundo p[ri]ma ad huc induas. quia
p[ri]mo de regnatioe addit deo regna-
tatur. **Q**uo renatos adu[er]te m[un]dicia
exhortatur. **Q**uo p[ro]pter quod summi q[ui]
ma ad huc inter tres quia p[ri]mo regnatioe
de regnatioe baptismali. **Q**uo respondet
tante question[em] ibi in quo exoptabur
Quo p[ro]p[ter] consinat oraculo p[ro]phetali
ibi de qua salute. **Q**uo Circa p[ri]m[um] p[ro]
dum q[uo]d beneficiu[m] regeneratioe bap-
tismalis e[st] commune fidelibus cum
tib[us] p[ro]pter quod de hoc beneficio re-
gratur beatus petrus p[ro]p[ter] et p[ro]
alijs et ut eos inducat ad similes

gratiarum accōes Dicit igit̄ bndic-
tus deus. quantū ad trinitatem et pa-
tor quantū ad patris personam qui
secundū magnā misericordiam et
non secundū iustā iudicāuit nos
in sacramento baptismi per quod effici-
filij dei ad optinē in spem conuam a
certam per resurrectionē acpi popi
conuatius per quam hōmō certitudi-
nom future glōsificatiōis Qui tūm ef-
fecit homo passibilis sicut et nos ad-
uitam in mortalem resurrexit. Et
quia filij adoptiui habent ius in he-
reditatis participatiōe qd subditur
in hereditatem. a ad consequendū
hereditatem incorruptibile Nam
hereditas celestis nūq̄ deficit. et
incontaminatam quia nihil in
mūdiū recipit et marcescibilem
recipit Nam pūi detorem nūquā
amittit. Sed quia non omēs rena-
ti per baptismū. hanc hereditate
consequuntur. sed solum per saluti-
tes in bono. Secundū quod dicit̄
machi x Qui autem perseverauerit
usq̄ in finem hic saluus est qd
subditur. Conservata iudicis monōibz
renatis sōm nobis a p nobis q̄
manūte dei custodimmi perseve-
rantes in bono que per seuerantia
pūcipalis ē deo per fidem caritate
formatā in salutem sō consequendū
paratam reuelat̄ antempōe nouis-
simo a in finali iudicio Tūc em̄
reuelabitur manifeste Nam electi
apparēbunt glōsosi in aīa et cō-
p. In quo it̄. Hic cōtēter hōmō
pētus respondet tūdam tūte ques-
tionē que posset ex predictis oriri

Nam ex hoc qd dictum ē baptiza-
tas ē filius adoptiuos dei et coho-
redes regni celestis. Posset aliquis
infirmus fidelis querere q̄ tūc dimit-
tit deus filios suos tot et tantas tri-
bulatiōes sustinere Nam in eadē p-
mitua credentes sustinēt multas
tribulatiōes ad quod respondet petrus
dicens qd hoc non ē admaliū crede-
tū sed ad bonū opōs. Sicut autē in
fornace pūctū non detōrat sed pu-
nus et melius efficitur. Et hoc ē qd
dicit̄. In quo exultabit̄ eternalis
modiat̄ nūc si oportet contristat̄ p
secutiōm in rebus possessis. aut in a-
māis vel etiam in corpōibus ppiis
omēs em̄ pene tempales modice
pūnt respectu etnāp. Ut p̄bans fi-
dei vīc in tribulatiōibus fōnate i-
veniat̄. a cedat coolis in laudem
et glōriam sempiternam in reuela-
tiōe acpi popi a tempore iudicij. i-
qd manifestabit̄ glōriam electorum
ut predictū ē. quom tū iudicis
diligereis. licet em̄ aliqui ad h-
viverent qui humanitatem xp̄i
viderant tamē eius deitatem nō
viderant de qua ē fides qd eo sub-
ditur. In quem nūc quōq̄ non ex-
dentes creditis fide formata car-
tate que facit credentē dignū con-
ta beata. qd subditur. credentes autē
exultabit̄. ac patet lūta. **¶**
De qua salute. Hic cōtēter confir-
mat predicta oraculo ap̄hetali di-
tens. De qua salute fienda per
opm̄ exquisierunt atq̄ sancta-
ti sunt ap̄hete non naturali lu-
mine aut accōe sed sup̄ naturali

illustratione. quod uel quale tempus
 a p ppi misterii implectur tempore
 pinguo vel longinquo et si implectur
 tempore pacifico aut bellicoso de utiq;
 em propheta uerunt Nam genes plix
 patriarcha iacob pphetamit quod ef
 set implendum tempore. quo deficeret
 regni iudeos dicens non auferentur
 septem de iuda et dux de femore eius
 donec ueniat qui mittendus q mit
 tendus e Similiter pphetamit. quo
 tempore pacis ee implendum pfacie
 Et confabunt gladios suos in uomc
 acs et lanceas suas in falces xpus
 em natus fuit pacis omnibus reg
 nis sub impo romanoz luce ij Spus
 qui loquebatur myphetis qui dicitur
 spius xpi sicut et patris. qui pre
 dit apatre et filio pmitans que
 xps sicut implete passiones et
 postores glous Sicut pate pfacie
 Inj ubi multipliciter loquit de passioe
 xpi et glouificaco apus in fine ca
 Dicit tamen passiones et glous in
 plurali quia non solum passio e in
 se sed etiam in membris suis similit
 eius gloua diuitur ad membra. qbz
 reuelata e quia non sibi apis mis
 tenu em xpi quod fuit eis reue
 lata non fuit eis tempore adim
 pletu sed tempore xpusanoz No sub
 ditur uobis aut ministrabant p
 mitando futura que nunc nuncia
 ta sunt uobis impleta per eos
 qui euangelizant uobis a p
 ramit euangelium spiritu sancto
 de celo missa. in signis uisibili

mdie pentecostes Tunc em fuerit
 illuati et constantes effecti ad pre
 dicandū euangelium in omnibus ling
 uis ppter quod non minus eis
 credendū e quam pphetis qui eode
 spitu sunt locuti imo magis in
 quantū percipiunt spitu fuerunt
 magis illuati. magis desiderant
 angeli pspicere Nam eadem est
 uisio et fructio trū per sanari. As
 tud tamen desiderium non in portat
 expectatione non hnt sed continua
 tione hnt **P**pter quod hnt cont
 induat renatos ad iudicia ante Et
 pmo ponit suam monitione No in
 ducit ad hoc multiplicem rationem
 a Et p patrem Circa pmi dicit qut
 quod r estis filij dei per adoptione
 ut predictum e. sicut in lumbos me
 tis ure. a casti corpore r anente et
 sobrii. moitu et uestitu et perfecti
 in omni uirtutis actu. sperate in car
 que offertur uobis gratiam a sperate
 ad consequendū glouam que e gratia
 confirmata que offertur qn gratia in
 pnti datur que e arca gloue in reue
 latione ihu xpi a per eius reuelatoz
 qn aperte facie ad faciem uidebitur
 quasi filij obedientie in mandatorz
 dei ad impletionem. non figurati a
 non conformati prius agnoscere
 desiderijs a carnalibus uisib qbz
 erant dediti antiqua detonebris
 ignorantie ex **r**ati essetis ad
 hunc fidei Sed secundū cum qui
 excauit uos sanctū. ut ei confor
 mame ppter quod subdit ut et sp
 sancti moni comifacoe sitis. im

tantes eum pro ut patris Quom
am scriptum e leuici xix sancti ci
tis ac **¶** Et si patrem hic confor
mduat ad sua spira multiplicem cor
pina accipitur ex dei timore qui fa
cit ab in iudicia recede quibus xv
p timorem declinat omis amalo di
rens **¶** Et si patrem invocatis eu. et
accipit hic s. p. quia. quia fideles
invocant deum tanquam patre sui
qui sine acceptatione personarum iudicat
iniquitate iusticie. sed unus cuiusq
opus reddens ei penam vel premi
um et ppter hoc e magis timenda
in timore ac iungatur. p. licta Con
uersam tempore nicolatus vni a
tempore pntis vite in timore qui
facit offensam dei patris caue **¶**
Scientes hic ponitur secunda ratio
que accipitur ex hominis valore ex
hoc q. redemptu e tanto precio s. p.
sanguine xpi precioso ppter quod no
debet semper intendere vitijs carna
libus se maculando vnde dicit
hugo libro de carra sponse amplius
culis michi e non debet quia tantu
deo placui ut mai pro me digeret
ne perderet me no subdit **¶** Scietes
q. non corruptibilibus ac De vana
vra comissione paterne traditio
nis **¶** Comisi em de gentilita
te apertentibus emm in
formati p. dolis **¶** in
seruire quod e. **¶**
Valde vana Nam idola nichil
e pma Corp x. Similiter comisi de
iudaismo erant in formati apert
ibus spualibus s. sacerdotibus reli
quere mandata dei ppter taudices

hominu **¶** Et he machi xv Quod
erat etiam valde malu. potest etia
hoc intelligi de ceremonijs veteris
legis que dicuntur vane tu qua
non con ferrebant gratiam. tu q.
cessauerant in morte xpi quia ad
obligatione p. cagniti quide an mdi
consuetudine Nam ab eterno misse
vni xpi fuit p. cordinatu ad co. p. p.
vob. a. ad utilitatem vram. qui p. s.
citavit eu amotus **¶** Superatio vo
xpi licet facta fuit a tota trinita
te attribuitur tamen pat. sicut a
per omnia perquam facta e. et de
dit ei gloriam s. p. corporis. quam ac
cepit in sua resurrectione Nam ab
in stanti conceptione habuit glo
riam anime **¶** Et fides vna et spes
debeatitudine consequenda e. et m. deo
a. ab ipso recipienda **¶** Animas vras
hic ponitur tertia ratio q. accipit
ex fraternitatis amore que turbat
q. aliqui vris se maculant. que
alii abhorrent **¶** No dicit animas
vras castigantes a. vos metipos
adigmai parte nominando in obedi
entia caritatis a. ex caritate mandata
dei seruando in quibus p. hibetur ad
vltiu concupiscentia v. v. a. h. one
in fraternitatis amore a. sicut in
fratres in fide. simplici corde a.
sine p. lica dolo. p. tatis seu falsitatis
in v. em diligite attentius. quia si
homo diligit fratrem suu corpore
q. n. to magis debet dilige fratrem suu
spitualem **¶** Penati. **¶** Hic ponit
quarta ratio que accipitur ex
originis honore homo om. at

tendens nobilitatem sic origini
 etiam secundum carnem abhorret
 dicitur sedare spem Et multo magis
 debet abhorere sedationem suam spiritualis
 origini quae incompatibiliter est dignior
 et hoc est quod dicitur Penam non ex se
 corruptibili debent supple nos met
 ipsos castigare Unde refert ad id
 quod predicat Ammas vestras castiga
 tes per verbum dei VIII. expostum
 in sacramento baptismi in quo fit re
 gnatio accedente enim verbo adolem
 tu fit sacramentum et permanentis
 in eternum in suo effectu caracter
 em baptismalis est indelebilis gratia
 perquam datur carra ante deum.
 Quia omnis caro semel sic accipit
 de usque ad totum per quod ostendit
 quod omnis nobilitas carnis origini
 nulla est respectu spiritualis Hoc est
 autem verbum quod evangeliza
 tum est in vobis et aperit vobis. Na po
 predicatur regeneratio baptismalis
 et postea tota sacramenta **secundum**

Deponeutes postquam beatus
 petrus in sinu fideles de
 regeneratione spirituali **H**ic con
 in struit eos de educatione consequenti
 sicut in opere nature nutritio sequit
 gnationem Et dividitur in duas par
 tes quia primo inducit ad hanc edu
 cationem 2o ad consequendum perfectio
 abi accedentes Sicut enim in natura
 libus perfectio sequit educationem in
 tirio vero in fide et in omni praeputio
 omnes malicie abiectionem 1o dicit
 de panetes et omnes malicia a mala
 cogitatione contra proximum ad hanc
 corde latentem et omnes dolium a

verbum proximo deceptorum et simi
 lacones hantatis apparentes tantum
 et invidias a tristitias debano proximo
 et omnes detractores quibus in fertur
 noanmerum proximo meus fama quo
 est pretiosior peritima Sicut mo gert
 in fante rationabiles sine dolo re
 generationem per baptismum debent esse
 similes in fante quatuor ad in nocet
 tiam sed non quatuor ad ignorantiam lac
 concupiscite se facilius doctus Sedm
 quod dicitur prima Cor in Tamquam panis
 in xpo lac voluit potu dedit non et
 denovo baptizans debent audia et
 difficilia fidei proximi que non sunt
 ab eis capibilia sed tantum leuia Sicut
 nec panis corporaliter dantur cibaria so
 lida ut carnes aut pisces sed defa
 tili comestibilia ut lac et humores
 ut in eo creatus in salute a per no
 ticia facilius ostendatur ad magis diffi
 cilium et proficatis in augmento fidei 2
 monu Si tunc gustatis quoniam
 dulcis est dominus Sicut enim cibis
 corporalis non proficit nisi sapiat
 sic nec spiritualis **S**ed que accedentes h
 conter inducit fideles ad perfectionem
 adaptionem Secundo ad adeptio diffu
 sionem in vobis autem prima inter 2o
 primo facit monitionem Secundo inducit
 scriptura confirmationem a quater quod
 3o in fert suam conclusionem in verb
 agitur Cetera primum sciendum quod proximus
 est fundamentum carnis Secundo quod de
 prima Cor in fundamentum aliud ne
 mo potest ponere preter id quod pos
 tus est in christo hinc autem fundam
 to adherent fideles per fidem cui

tate formatam et sic proficit augmē-
ad augmētū fidei et morū Et hoc ē
quod dicitur ad quem scilicet christum accedentes
fide formatam caritate lapidem spiritum
non tantum formaliter sed etiam effectiue
quia tunc malis caritatem spiritalem ab
hominibus quidem reprobantur et a iudeis
perfidis humana tanquam sapientibus
non dicitur ad eos autem electum ad sa-
lutem mundi scendam per christum et ho-
mōficatū in mirabilis operatione
et in sua gloriosa resurrectione et as-
tensione et spiritus sancti missio et
apostoli et ceteros apostoli tamquam lapides cuius
per fidem caritate formatam super
edificant domos spirituales et in domos
spirituales sacerdotum sanctum id est Circa
quod sciendum quod sicut corpus est homo
dei templum quia in eo habitat diuinitas
et sacerdos et hostia manū obtulit
semper deo patri pro salute mundi Sic
fideles ei conformati sunt dei domus
uel templum in quantum deus habitat
in eis per gratiam Sicut etiam sacer-
dotes et hostia manū se ipsos
offerunt deo per deuotionem et sanctam
operationem Non subditur offerre et
ad offerendum spirituales hostias non
carnales sicut in lege veteri accepta-
biles deo per ihesum christum per quem
sunt deo patri reconciliati Propter quod
in fine oblationum et orationum ecclesie pro
perditiuam nostram ihesum christum uel aliquid
simile quia per christum nostre oblationes
et orationes sunt accepte Propter quod
Hic tamen adproprium inducit scrip-
turam dicens Propter quod continet

scriptura. Isaię xxxviii secundū
translationem lxx Ecce ponam in syon
et iherosolima per syon figurata. eo
quia ibi christus predicauit et apostolus
spiritum sanctum misit lapidem simum
et christum sicut ibidem declaratum fuit
etiam per dicitur hebraicorum doctorum
angularem quia christus coniunxit
iudeos et gentiles in una etiam tamquam
duas parietes. electum ad eos ad opus
nostre redemptionis preciosum per in-
habitationem deitatis et qui reddidit
nomen. tamquam in saluatorum omnium fide
formata caritate non confundatur sed
magis honorabitur celesti honore
¶ Nobis igitur Hic ex dicitur in
fort conclusionem dicens Nobis
honor reddentibus est supple in ce-
lestibus non reddentibus lapis quem
reprobauerunt edificantes et iudeorum
scribae et sacerdotes Hic factus est
incaput anguli. coniungens iudeos
et gentiles. in una ecclesia dei Et la-
pis offensiuus et petra scandalum huius
accipitur de ysaię viii et intelligitur
aduersum de reprobatione iudeorum ut
abidem fuit dicitur Non subditur Huius
qui offendunt uerbo a iudeis obsti-
natis blasphemantibus christum. nec
reddunt in quo et parit sunt. ad
hoc etiam fuit eis data lex. ut dispo-
nerentur ad christum secundum quod dicitur
Gal 3 lex pedagoga fuit nostra
in christo. quia apostoli per maiorem parte
remanserant increduli **¶** Vos
autem postquam induxit fideles
ad perfectionem consequendam Hic

rōter inducit eos ad hunc perfectio-
 nis diffusionem Tunc em̄ dicitur
 ad perfectū cum potest alterū facere
 quale ap̄m ē. in methexoro Et p̄o
 inducit ad hanc diffusionem faciendā
 uerbo predicatōis Secundo exē-
 plo facit conuersionis i Carissimi.
 Circa q̄m dicit Vos autē genus e-
 lectum supple estis per baptismū i
 quo facti estis filii dei ad ap̄m et
 per eandē degenere eius. regale sacerdo-
 tū a. i. formati xpo. qui ē rex et
 sacerdos secundū ordinē melchisedech
 qui fuit rex et sacerdos Genes̄
 xiiii Et sic ē de ueris pop̄anis qui
 sunt reges per subiectōne passionū
 et sacerdotes p̄ orōibz deuote sacri-
 ficiū q̄o subditur ap̄ta. v. fecisti
 nos deo patre regnū et sacerdotes
 ac Gen̄ sancta. a. per baptismū la-
 nata et mūdāta q̄tus acquisitionis
 pretioso sanguine xpi ut dictū ē
 capitulo precedenti ut uirtutes eius a-
 minuetis uerbo sancte exhortatōis
 qui detendit agnōtāntie Vos uo-
 cauit in admirabile lumine quē
 fidei et gr̄e et finaliter ad hunc
 glōie. qui aliqui q̄tus dei ante con-
 uersionē hic autem scriptura accipi-
 deosec̄ p̄mo et intelligit ad uitā
 deuocōe gentiliū ad fidem ut of-
 tensum fuit abidē et hic inducit
 quia sicut dictū fuit in p̄ncipio huius
 epl̄e ep̄stole beatus petrus uidet
 eam specialit̄ scripsisse conuersionē de
 gentilitate Gentiles autē dicebant
 non q̄tus dei. coquebant idolat̄
 dediti quidei uero dicebant eius

q̄tus ut patet in multis locis ueris
 testamēti eo q̄ erant uileces om̄g
 dei Nūc autem q̄tus dei. q̄ dicit
 Nūc autem conuersionē ē Nam uidei
 obstinati facti sunt non q̄tus dei
 Gentiles uero conuerti q̄tus eius p̄
 xpo incorporati qui non consecuti
 misericordiam. quia gentiles non
 habuerunt q̄tetas et legem di-
 tū datam sicut uidei Nūc autem
 misericordiam consecuti per legis
 euangelice suscepcōne **C** Carissimi
 hic rōter inducit fideles ad diffu-
 sionem fidei per exemplum debite
 subiectōis ubi Subiecti estote. C-
 ra p̄m dicit. Obsecro uos tamq̄
 aduenas et p̄gnos amicitate re-
 lecti. Hebre. xiiii Non em̄ hōm̄
 hic manētē tuitatem sed futurā
 inquirim̄ q̄o p̄gnū sim̄g abstinē
 uos acutalibus de p̄denis p̄gnū
 em̄ non querunt in delictis manē
 si festinanter ad patriam transire.
 et hoc potissime competit et p̄dicatū
 bus Sedm̄ quod dicit et ap̄tus p̄
 Cor̄ x. Castigo corpus meū et
 in seruitutem redigo. ne forte tū
 alijs predicam̄. ap̄e rephus efficiar
 deuitus ad delictis carnalibus q̄deo
 subditur. Que militat aduersus aia
 aculmine uirtutis ap̄am deiciendo
 Conuersionē orōm̄ inter gentes h̄m-
 tes bonam. non ad q̄m laudem si
 ad glōiam dei et p̄xim̄ edificatōz
 q̄o subditur et sequitur glōificent
 deū in die uisitationis. dñe gr̄e. eos ad
 fidem conuertendo **S** Subiecti hic
 rōter inducit eos ad dandū ex

exemplum debite humilitatis q
e fundamentum et tuas omnes virtutes
dicens Subiecti estote vobis humi-
litate omni humane creaturę Ap-
denn inquantu eius ymago re-
luet in ea et potissime superius
personam dei representatibus qd
subditur sicut regi et sequitur ad
vindictam malefactoris et sic sunt
extirpatores vicia et conservato-
res amicitie Ap-ter quod etiam debet
eis honor qui exhibendus e alii
adone virtute in se vel in aliis ut
dicitur e iura iacobi ij quia sic est
voluntas dei quia implere debet
ut beneficia obmutate faciat et
Quia per hoc aufferet ab eis mala
loquendi de vobis quasi liberi secundu
virtutem que e libertas ancipis et
non quasi esclame hinc malicie li-
bertatem quasi dicit libertas vna
fit ad bonu et non ad malu quod
dicit contra aliquos qui dicebant se
e liberos attributo eo qd erant
filij dei per baptismu qd non e vni
et sic retinendo illud qd debebatur
dominis temporalibus commitebant
furtum sed sicut serui dei qui red-
dunt vnicuique quod e sibi debitum et
xxiiij Ad dicit que sunt res alicuius
et que sunt dei deo Admcs honorate
inquantu relucet in eis ymago dei
fraternitatem diligite qd dicit licet
omnes sint caritate diligendi tamen
specialiter xpiam qui sunt fratres
vestri ex ppo et ecclesia sicut et
vos regnati Deu timete amore fi-
liali et regem honorate quanta

gest personam dei et **S**erui
postquam beatus petrus in forma
uit omnes generaliter hic continet infor-
mat existentes maliquibus statibus
specialiter Et pmo in statu foruli ad
in statu conuigali qd capitulo in sta-
tu pastoralis in principio septi capitulo
Quarto in statu iuuenili et similiter
adolescentes pma induas quia pmo
pant sicut dicitur ad confirmat
per exemplum a In hac em cura
pini dicit Serui subdit estote in
omni timore domine hic accipitur
omne p- tate tati aut et perfectu e
idem v. metha Et agitur sensu
omni timore a perfectu timore
Est autem timor perfectus qd quis
timet non solum offensam dei sed
etiam hominis ap-ter deu qd subdit
Non tunc homo et in morgiat et
inadesis a impetantibus secundu no-
derme rationis sed etia distolis
et distordantibus ab istis malibus et im-
petrandi mo **H**ec e em gratia dei
et res gratiosa coram deo quia e super
erogationis p- Ap-ter constantiam di-
a Ap-ter constantiam timorosi quod
aliquis h- de deo qd non solum vult
implere mandata sed etia consilia
sustinet quis tristitias et illatas
ad omnes penas patienter sustinet
a patienter sustinet qd in fortis
in iuste Quod declarat consequer
dicens que e em gratia s- super-
erago si petantes et calaphsan-
tes sustinet quas dicit in illa sed
magis e iusticia Et si in fueres
et in fortiter dms vobis patienter
sustinet ap-ter deu penas ab eis
illatas vobis **H**ec e gratia ap-ter

Deum Vndercedet super erogatione
 pmi. **¶** In hoc em hic conter dicit qui
 confirmat per exemplum dicens In hoc
 em vocari est ut in iniurias patienter
 tolleretur quia et popus passus e p nobis
 similia et multa maiora et patet hoc
 vsp. Tradebat autem iudicanti se mi
 iuste a pylato qui iudeos favore et re
 zans amore condempnavit et iniuste
 nobis xviii Tradidit autem se pylato
 quia tradidit se iudeis emm querentibus
 ad mortem quibus obviavit dicens Ego
 pmi Si ergo me queritis pmitte has abie
 Het autem traditio ex parte vsp. pces
 sit ex obedientia ad patrem et maxima
 caritate ad ius. Ex parte vero iudeo et
 maxima caritate cupiditate Ex parte
 iudeorum ex maxima indignitate qd
 quod in xpo fuit pmi mitia qnalis
 autem dampnabilis et iniqua Qui pmi
 ma spe perculit in corpore suo pena
 p ipis debitam sustinendo super lignu
 sancto cruc. Ut peccatis mortui a ut
 amplius non peccemus. sicut mortui
 corporaliter cessant ab actu operandi
 iusticie vivamus a xpo qui emm ius
 ticia effectus eius. In amore qua hnt
 in corpore ex colaphizantibus et per
 cussionibus pmi estis a peccatorum
 infirmitatibus Quod declarat vltias
 dicens Gaudis em ante conuisione. p
 ones errantes p deua viciosa. sed
 conuisione estis imc ad pastorem a xpm
 qui paret vas corpore et sanguine
 suo in cultisue faciamto et p ista p
 ammaru vestras. em saluti super
 mtendens Episcopis em gretre super
 mtendens dicitur latine ab epi quod

e supra et statos quod e mtentio
 Similiter et **terciu**
S mulies Hic conter in format
 Hic conter in format exstet
 tes in statu conugali Et secundo re
 uertit ad in formatum ames magna
 li abi In fide autem ames conammes
 pma induas quia pmo in format
 scoum muliebrom Secundo viri dem
 abi viri similiter pma adhuc induas
 quia pmo mulieres in format de debita
 subiectas Secundo de honesta compoe
 Quarum non sit Circa pmi dicit
 Similiter et mulies subditie sunt i
 hoc continat se ad partem pcedetm
 in qua agitur de subiectas filios ad do
 minos suos Viris suis In quibus
 angit magis ratio quam in mulier
 bus ppter quod ad eos pertinet re
 gimen et administratio domus In
 et si qui sit viri non credunt v
 bo predicationis q mulier conuicator
 a per uxoru suas conuisione facta
 sine verbo predicationis communis
 luti fiant a conuicant ad fidem Se
 cundum quod dicit pma Corp vii
 Sanctificatus e vir in fidelis por
 mulierem considerantes sancta conu
 satione postquam sit vos fideles i
 timore filiali apus dei Et mutat
 hic modus loquedi de tertia perso
 ad secundam quod fit frequenter i
 facta scriptura **¶** Quatuor v. hic
 conter agit de mulieris compoie
 que debet ee honesta et non curiosa
 No dicitur Quarum non sit cotri
 scus capillatura a non sit cotri
 scus apparens ardenabus quia ho
 e ad puocatione incontinentie aut

3

indumenti vestimentorum cultus Im-
gatur sit litta aut cultus a ornatus
indumenti vestimentorum a indumenti in-
mis peccati aut aurosi. Propter quod de
indimentis vestimentorum per excellen-
tiam sicut rosa dicitur flos flos. sed
qui absconditus est homo cordis a mens
opa que dicitur homo interior. Secunda
Corp uisibiliter licet est qui de foris est ho-
mō corruptibilis tamen est qui intus est
renouatur de die in diem. Nam est
incorruptibilis. Et dicitur homo interior
in muliere sicut in uero. quia communis
genus est homo. Unde dicitur. Est cor-
pus homo patet nam uirginelatro quod
corruptibilis quieti et modesti spiritus
Dicitur autem spiritus humanus qui
etiam quando non perturbatur a passi-
onibus concupisibilis et irascibilis
et modestus quando in actibus hu-
manis tenet modum debitum secundum
moderantem recte rationis. primum fit
per virtutes morales que sunt circa
passiones. Secundum autem autem per
virtutes circa operationes. sicut ius-
ticia liberalitas et humilitas. Et
iste sunt uere iustitie. Sicut dicit
Gregorius omelia viii. Vere diui-
tie sunt que nos diuites omnibus
faciunt. Ideo subditur qui est in con-
spectu dei locuples. ¶ Sicut enim.
Vir contra induit sui aspectu de
ornatu et subiecte mulierum. Sicut
enim aliqui a tempore patris et ste-
milis sperantes in deo et non in
labili mundo. ornabant se dilige-
ter ornati uirtutum mensi. et parum
curabant de exteriori subiecte quibus vi-

ris obediendo in licitis et honestis
Sicut Sara obediebat abrahe. ¶ In
genes xviii. ad eum dicitur celiter co-
misit simlam faciens inde panes
dominum cum vocans. Unde abidem de
postquam conserui eedem meo actu-
lus est voluptati operam dabo. ¶ Sicut
estis filie benefactores. quia sic cum
imitamur tamquam mater et non pertine-
tes ullam perturbationem. quasi dicitur
sic cum imitando non habet timere
quod per eas erga uirum uel familiam
ueniat aliqua turbatio. ¶ Viri si-
militer. Vir contra in seruitur uiras
dicens. Viri similiter cohabitantes se-
cundum scientiam aliqui exponit hanc
cohabitacionem de redditione debiti. ¶
debet fidel secundum scientiam ut uir
non moueat ad hanc libidine sed pro-
lis amore adda cultu educande po-
test etiam exponi et magis conso-
ne precedentibus et sequentibus ut
intelligatur de cohabitacione domestica in
qua mulier debet esse subiecta ut
dicitur et eodem modo uir qui pater
debet pater secundum scientiam ita quod
non tractet uxorem sicut ancillam
sed sicut sociam. Unde et mulier
facta est de latere uiri. Genes ii. Ad
subditur quod in firmiori uasculo mu-
liebri. Nam mulieres in firmiores
sunt uiris corpore decorumque cursum
et etiam mente. quia minus uigent
intellectu et ratione imparientes
honorem. eis prudentes de uirtu et
uestitu sufficienti et honeste secundum
statum et ipsas facultates tanquam
coheredibus gratie uite a uite bre-
adquam per gratiam per uenitur.

Et quo em an et uxore sunt cohe-
 redes vite future debent in parte sua
 abluere communi qdco subditur Et
 non impediantur orationes eorum Nam
 tunc vir et uxor non sunt bene
 concordet minus possunt orari vana-
 re et copulationes sunt minus opaudi-
 biles. ¶ In fide. Hic aptus reuertit
 ad infortitudin amicos communi ordi-
 nando eos primo ad proximi. Qd addit
 ubi Dnm autem ppm. Tertio ad seipm
 capitulo qto pma induas qua pmo
 ordnat eos in colloquio boni. Qd imp-
 pessione mali. Non reddentes. Circa
 pmo dicit In fide aut. ¶ In amicos fides
 autem accipitur. Qno mo. ut virtus
 theologica et sic inducit eos ad imi-
 tationem eccle. ut non sint inter eos
 pismati. Alio mo ut e virtus mora-
 lis. et sic fides idem e q fides. Et hoc
 modo inducit eos ad imitacione
 fidelitatis mutue. quod subdit malisq
 libris. in orae estate. non e detexu-
 ner e in libris correct. compatiences
 admittit. sicut me bra commu copis
 miseri apud xpi. Per hoc em alle-
 uatur alle qui patit cu papi. alius
 sibi compatiences. sicut pismens graue
 pande torporale quando alij cu co-
 onci se pppom. Unde dicit philoso-
 phus in rethorice fraternitatis ama-
 tores a communitatis fidelit. quia licet
 quilibet sit per se diligendus. tanto
 magis e communitas diligenda. misericor-
 des. elemosinas indigentibus tribuendo.
 modesti. in omnibus modis debiti
 tenendo. humiles. ut no deperdit
 per supbiam elonem sed tunc attribui-
 atis gratie dei. ¶ Non reddentes

Hic contra ordnat fideles in pessi-
 one mali in quo potest quis dupliciter
 deordinari. Qno mo per audaciam con-
 tem rependendo alio mo per timore
 impusillanimitate decedendo. Ergo pmo
 remouet pmo. ¶ Qd secundu i. ¶ Et qd
 pma induas qua pmo mouet uicem
 rependendo. Secundo inducit ad hoc
 auctoritate scripture. ¶ Qui em. ¶ Circa p-
 mi dicit. Non reddentes malis pro
 malo. in factis iniuriis nec male-
 dictis. pmaledicto in uerbis contentio-
 nis. Sed contentio benedictis. Huius
 rationem assignat dicens. Quia in ho-
 vocati estis. ad fidem catholicam. ut
 benedictione dei de hereditate posside-
 atis que non datur maledictis. ¶ Quod
 quoddam salutar luce scripto. Benedicite
 te maledictis. ¶ Quis em. ¶ Hic
 contra inducit ad pmo aucto-
 ritatem scripture p psalmo xxxviii
 dicens. Qui em. ¶ Quis em. ¶ Quis em. ¶
 si beatam in qua nullus moritur.
 et uide dicit bonos. in locutione ce-
 lesti ubi dies noctibus non interu-
 pntur. faciat ppple q sequit. coher-
 ceat linguam suam a malo. ut non red-
 dat maledictu pmaledicto in aperto
 et labia eius ne loquantur dolium
 contra maledictos. ¶ In machinando ma-
 lum in occulto. Detinet aut malo
 in opere et faciat boni. hoc sunt
 em due partes miserie. ¶ In quibus pa-
 tem. tunc pmo etiam iniuriis. ¶ No-
 xii. ¶ Quis em. ¶ Quis em. ¶ Quis em. ¶
 bus pacem habentes. et persequat
 eam a perferte sequatur. ¶ Subditur
 ro cum dicitur. Quia domi super ius-
 tos. sicut super specialiter dilectos.

oculus em dirigatur ad id q specialiter
amatur Et aures eius ad preces eorum
tamquam parente ad exaudiendum Nolte
autem domini sz ire et indignationis
Vnde in hebreo sic hie pre dm super
facientes mala ad eos pmittendū Vnde
in psalmo subditur Et perdet decerta
sz conuenit memoriam corp it **¶** Et
quis e hic conter remouet timore in
ordmarū perque homo cadit impullam
nitatem et frangit per in constanciam
dicens et quis e qui uobis nocet uos
persequendo si boni emulatores fuit
quasi dicit nullus et e hic boni gom
tium casus et neutri genis amatoibus
q importat per emulac Vnde vpius
Emulor in flatu amat inuidet ac mi
tatem Persecutores non sunt addetm
tini sed magis ad uirtutis augmentū No
subditur Sed et si quid patim **¶** Quē
iustitiam beati supde estis in spe et
postea eius inre si persequuntis No
concludit timorem aut domi corp no
timuitis non timore deiciente abo
no curatis et non tantu uerū in
patienter aduersa sustinendo **¶** Do
minū autem sanctificate **¶** Hic conter
ordmar fideles addeū Et secundo t
ducit exemplum ubi quid et opus
Addeū autem bene ordmar homo per
fidem caritate formata et hoc in rbg
pmū e q fides meus corde firmet
Et quid ad hoc dicit Domini aut
sanctificate opm i firmate sanctū
em in una significac adom e q fir
mū in cordibus uestris sibi firmiter
adherendo quia firmus e in seipo
Secundū e ut hoc fides ad alios
ducatur et quid ad hoc subdit pa
tra semper ad satisfactos que fit

dupliciter Vno mo fidei simpli
qui petit amagis quieto in fide pleiq
erudiri alio mo in fidei fidem uerona
billem reputanti pma satisfactio est
perdoctrinam caritatem Secunda uero p
fidei rationabilem defensione ostendendo
q continet omes sanctitatem Et q
per miracula adeo confirmata e qui
non potest ee testis falsitatis et huius
secundum gratia adno datam xpi de
fendete Vnde et ope pmittit luc x
pi Ego dabo uos os et sapientiam
cui non poterunt resistere et contradice
omnes aduersarij urī **¶** Nonnuptand
ista defensio debet tunc psumptione
et actantia No subditur Sed in mo
destia a modo debito et honesto et
timore dei constanciam hntes bona
itaq fit bona dispositio animus et ex
tius ut in eo q detrahatur de uobis
reputantes uos finie et male cred
Confirmant in scriptis ex bona uia
sanctificac responsac et sancta conu
sacac **¶** Non e q quater quonq adu
hano a fide non euellat Et quid ad
hoc subditur melius e om **¶**
Immagine sic litta Benefactores fi
do per dilectione operante pati adu
sa quonq si uelit uoluntatis dei
p fideliū pbacac quam malefactores
u indure resistentes **¶** Quia et
opus **¶** Hic adppoint inducit ex
emplū de xpo in quo non potuit
pari exemplū quid ad pma fidei q
dicionem sz eius confirmacōz inter
decedentis Nam tco non fuit
fides sed clara uisio ab in stana con
reptans sed quid ad alias duas sz
quid ad fidei duracione malis

hoc dicitur qd diluuiū sic venit sibi
to q non potuerunt penite scdm q
videtur saluator dicit luce xxvii. Debat
et habebant. Et venit diluuiū et per
didit omēs. Dicitur qd luce subitō ve
nit in vallibus. In plana terra non tunc
fit in montibus. quia aque in augmento suo
posuerunt quadraginta dies et quadra
ginta noctes. et sic habitantes in locis
aridius. videtes aquas mactate. sicut
dixerat. tunc potuerunt penite et
idem forte de alijs. Sic igitur de istis
dicitur qui increduli fuerunt aliqui
stante in condicione diluuii sed tunc
crediderunt ut dicitur. Cetera exponā
t. sicut sub. ¶ Quod et vos hic
exproditis in fect correlariū. Dyo
erat em paucos per aquam fuisse sal
uatos in diluuiū inquit tunc archa ele
uauit eos a terra. qd dicit qd simili mo
aqua baptismalis saluat spiritualiter
quia per gratia ab datam mentes
a terrenis desidijs ad petendum celestia
Et hoc e qd dicit. Et vos mī
saluos facit spūaliter. Quingatur
sic lura bapā simili forme a modo
simili. tunc quia pauci saluati p bap
tismi respectu non saluandoz. tunc
quia eleuat a terrenis ad supiora mo
dico. sicut aqua diluuii saluauit. no
e et qui cum eo erant corporaliter
eos eleuando ad supiora. Non tā
mō disposio sordū. quasi dicit v
tus baptismi non e solum in loca
de corpore sed principaliter in lauo
mentis qd subditur. Sed consuetu
bane interrogatio. Nam ab baptiza
do queritur. credis in deū. et respo

det credo. per se si e adultus vel
per pmos si est puerulus. fides aut
tante formata facit conscientia i
deū tendentem. et adeo mdeū conu
gitur cum eo quod predicat. consue
bane supple tendentis mdeū per re
surrectionē dñi nri ihu xpi. per qd
hōmō mactatū m celestia. Secūdu
q dicitur in collecta pasche. Deus q
hodie na die per conuersionē tuā e
ternitatis nobis aditum deuota mō
te reserasti. et qui e m exortū dei
per suam ascensionem marii vltio
assumptus e in celum et sedet ad
dexteram dei degluties morte. quia
resurrexit ad uitam in mortalem
et quia absulit auidis mortē ad pe
sibitatis sibi angelis potestatibus
et virtutibus. Hic angelorū tres
ordines exprimitur. vnus dem fōi
retarchie cum dicit. Angelus. et
duo demedia sibi et potestatibus
et virtutibus. et per has omēs alij
intelliguntur quibus homo popus
pfitur. **capitulum iiii**
Quisto igitur. Hic beatus
petrus ordinat fideles re
spectu sui et secūdo re
uertitur ad ordinandum eos respectu
proximi i. ante omnia. Ho em respo
maxime fit in memorialibus qd
conuersionē virtutū. Vnde et
philosophus pmo ethicorū tractat
de felicitate et iterū redit ad tractandū
de ea in libri fine. Respectu vero sui
leue se habet homo qm cō subdit
spūi. hoc autem fit per eius ma
ritandū et conuersionē respō
que ponitur i omi fine. Circa p

mī dicit Crīsto igitur passio in carne
 et uos eadem cogitatio armam q̄
 talis cogitatio inducit ad materiam
 carnis et repressioem concupiscentie
 carnalis q̄deo subditur quia qui passio
 ē in carne a redigit carnem suam
 inobediencia anime desit a peccatis
 carnalibus ut iam non hominem
 desit a voluptatibus carnis quas
 cōmūter desiderant homines. sed
 uoluntati dei se iungatur p̄ hūmilitatē
 sed uoluntati conuāt ei obediendo
 quod reliquū ē temporis. carne
 residuū p̄tū uite sufficiat em̄ p̄
 tūm tempus ~~hūmilitati em̄ eo q̄~~
~~subditur ad uoluntatem genitū con-~~
~~firmandam quoniam aliqui se lax-~~
~~ant ad peccata carnalia a debet p̄~~
~~tenti sufficere q̄ p̄tū tempore imp̄-~~
~~carnaliter. quoniam uiam in genere uo-~~
~~lunt et cōmūter appetit et p̄~~
~~hoc q̄ dicit sufficiat intelligenda nō~~
~~ē apparatio uite p̄tū sed magis re-~~
~~phatio potest etiā aliter exponi ut~~
~~hic lūta **S**ufficiat em̄ p̄tū tempus~~
~~hūmilitati em̄ eo q̄ subditur ad uo-~~
~~limitatam genitū confirmandā. quo-~~
~~madmodum aliqui se laxant ad peccata~~
~~carnalia per aliorū monita. qui~~
~~ambulantes in luxurijs q̄ntū ad~~
~~actū cōtinentem in desidijs. q̄ntū~~
~~ad affectū in cōtinentem **C**onsequēter~~
~~facit uicū gide quod ē in cōtinentem~~
~~tum luxurie dicens cōuolentis per~~
~~expressim p̄ in uino cōmestacōibz~~
~~in uino potatōibz inebriatōibz q̄bus~~
~~inimiq̄ quāz aliqui sunt a uicū po-~~
~~teratōe et illitū ydoloz uilitibus~~

qui cūctis fructueter om̄it expredic-
 tis exadi x̄p̄i. Sed ut p̄tū mandu-
 care et bibere et sursum iude i.
 ydolatrie in quo aduicant in fideles
 et luxurios. non cōuolentibus uobis
 it̄ a quia non q̄ritam amplius eis
 in preditibz uicij. blasphemantes x̄p̄m
 in quem credit̄ qui reddent ratione
 in iudicio finali p̄ter hoc em̄ et mor-
 tuus secundum illud mathi. x̄i. Di-
 mittite sepelire mortuos sepelire mor-
 tuos suos. euangelizandū ē ut iudicet̄
 a ut credentes tondempnetur. sed ho-
 mines in carne a ab hominibus carnaliter
 cōuolentibus. conuāt. uicem secundū d̄m
 ex cōuolentē em̄ ad fidem a p̄tū q̄
 secuntur s̄z p̄m̄i cōtinenter secundū
 autem ex m̄tētiōe euangelizandū fide
¶ Om̄iū autē finis appropinquabit
 hic ponitur secundū repressioem car-
 nalium uiciorū cum dicit̄ ad d̄m autē
 finis appropinquabit. quia de die iudicij
 nemo scit p̄ter quod ē cogitanda
 tamquā semper p̄m̄na. Et talis
 cogitatio respicit carnalia uicia q̄
 subditur. Et tōc ergo p̄uidentes a. uolus
 p̄uidentes. ut i apparatōis am̄di
 et uigilate moribz ut dicit̄ uos diri-
 gat̄ sine tūg directōe nō potest
 uicē am̄di **¶** Ante om̄ia hic q̄nter
 reuertit̄ ad ordmandum fideles re-
 spectu proximi. Et p̄mo in cōmūta-
 cōe bonoz. ad imperpeffione maloz
 ubi tangit̄. Circa p̄m̄i dicit̄. Ante
 om̄ia it̄ quia cūctis excellētior ē
 alijs uirtutibus. cūctis q̄ p̄ma. Cōp-
 p̄m̄ maior autem horū ē cūctas. nō
 subditur. Quia cūctas op̄it̄ multitudine
 peccatorū. Ne uideantur tanq̄ d̄mo

uidias puniendā Sed quia caritas de
bet ostendi in opere aliter non cōt. vā
Secundū quod dicit gregorius omelia
xpo amor dei iniqua ē quibus opat
em magna p. est. si autem opai re
mit amor non ē. Quod subditur hospi
tales inuicem sine murmuracōe. do
expensis hospitii. Vnus quisq. sicut
accepit gratiam a domino liberaliter
malteruenit illam ad ministrantes
alijs communicando gratis et benignē
sicut boni dispensatores. dno vto
conformes. quia dat gratis et libera
liter multiformis gratie dei. Videt
em hic beatus petrus loqui de grā
gratis data. que datur ad utilitatem
et glorie dei et hoc ē multiformis. Sic
dicit apłus p̄ma Cor. xij. Alij quide
per spiritū datur sermo sapientie alij
sermo scientie. Et in fine concludit
Hoc autem omnia operatur vnus at
quidem spiritus diuidens singulis prout
ut vult. Sed quia in vni talis gratie
requirit intentio recta. Quod subdit
Si quis loquitur exhortacōis
verba. quasi sermones dei. a totū
bonū attribuat deo et non sibi. Si
quis ministrat cyrenabus tpalia
bona. tamq. ex virtute quā amiserit
deus. a attribuat hoc deo. qui det
sibi voluntatem et facultatē hoc
faciendi. Quod subditur. Ut in omibz
honorificetur deus. p̄ma Cor. x.
Omnia in gloria dei facite per ih̄m
xpm qui ē mediator dei et hominū.
¶ Carissimi hic ordinat fideles
impressionē mali pene ab aduersarijs
fidei. vnde hic inuitat eos ad gloriā
martij. Circa quod p̄mo inducit ad

confidentiam. Quod tollit erubescen
tiam ubi Sed exprobramini. Circa p̄
nū dicit Carissimi nolite pugnare
a. a. fide aliena. in feruore persecu
tōis. sic exponitur. tōmūter. potest
etiam aliter exponi magis litta. sic
Nolite pugnare a. torpore elongari
timore mentis. immunitas feruore
persecutōis. licet em licitū sit fugere
tamē perfectius ē remanere in p̄mū
ut qm persecutio ē personalis. et qm
ex fuga magis apparet bonū certē. p̄
quod fit elongatio ad tempus et non
timore mortis. sicut paulus fugit
dedamasto. et de ierusalem. actū. x.
Qui ad temptacōne vobis fit. a. ad
appacōne fidei. vte qm non aliquid
vobis contingat. a. nolite pugnare
dictis modis. quasi persecutio ad
mortem sit. aliquid nouū. quia ml
ti ante vobis si p̄mūmū martirij
Sed tamen inuicem. p̄mū passioibz
per tolleranciam martirij. gaudeat
spiritus. vte et in reuelacōe glorie eius
a. in apto n̄ p̄mū opus ad quā per
martirij per. vntur gaudeat
exultatēs. eternaliter. cum angelis.
¶ Si exprobramini. Hic tōmū tollit
erubescenciam et p̄mo in verbis di
tens. Si exprobramini. per uerba ig
nominosa vobis allata. in nomine
xpi. a. p̄pter confessioē n̄m̄ eius
beati eritis p̄mo in spe et postea
in re. quoniam quod ē honoris glō
et virtutis di. ita q. honor accer
tur ad opus virtutū glōre ad con
fessioē bonū de dyabolo h̄m̄. Et q.
ē eius spiritus. a. spiritus sanctus qui

dicunt spiritus filij sicut et patris
 Nam ab utroque preedit super vos re-
 quiescit in vobis specialiter habitando
 Vel aliter Super vos requiescit per
 sessore super equum dicens cum secundum
 suum libitum Sic spiritus sanctus dicit
 talia secundum suum in spiritu. Pro conu. Et
 spiritu dei agitur. hii filij dei sunt et
 personis qd e honoris et glorie melioris
 et caritatis operantur habitant in eis. **¶**
 Nemo autem hinc sermone tollit e-
 rubescenciam in factis dicens. Nemo
 autem paratur sicut homicida qd
 hi em qui paratur p pios omnibus
 rationabiliter erubescunt. Si aut ut
 copiamus a pro fide xpi paratur
 et non perimere non erubescat. qd
 hoc e opus caritatis quod no est
 erubescibile sed magis honorabile qd
 subditur. glorificent autem deum in astro
 nomine a qd non solum vocabitur
 xpiamnis sed etiam xpi testis per
 martirium martir em grece testis
 dicitur latine. quoniam tempus e
 ut incipiat iudicium a condempnatio
 ad mortem adorno dei a fidelibus
 xpi. In pmitia em certa multi tri-
 sbant per martirium sicut p dicit
 saluator iohannis xpi. Venit hii
 ut omnes qui interficiunt vos arbore-
 tur an ab sequi se prestare deo.
 Si aut pmi vobis incipit talis
 condempnatio. quis finis corp qui
 non redmit. si dicit incompabi-
 liter durior s; condempnatio ad
 mortem eternam. Et siustus vob
 saluabitur quia per multas tribula-
 cones oportet eu ingredi regnum

colorum Acti. xiiii. Impius et pecca-
 tor vbi parebunt si dicit inquam
 Nam manifestum profundo ab storditi e-
 runt. Et sic concludit apponit deus
 patientibus dicens. Itaq; et hii paratur
 martirium secundum voluntate dei. qui
 sic ordinauit fieri. fidei creati come-
 dauit animas suas in benefactis. Et sic
 secute eos conseruat. et cum angelis
 gloriose coronat. **Cap v**
Seniores postquam beatus
 petrus in formauit fideles
 gnaliter et seruas et coniuga-
 tas specialiter. et peca interposuit in
 formationes aliquas incommuni. hinc
 in format specialiter existentes in
 statii pastoralis dicens. Seniores ergo
 Dimittit autem seniores. xpi prespiter
 et doctores. Unde pmo de anima. Vbi
 translatio noua h; Si senex h; et sa-
 lum iuuenis uideret. utiq; est iuuenis
 Antiqua h; Si prespiter h; et senex
 iuuenis at. Deben em nimis etate
 e maturi modibus et etate. obsecro
 humiliter et caltatiue conseruor. a co
 similibus eis in etate et officio. et test
 xpi passioni. quas ego audi. Vel
 aliter testis xpi passioni. quia pro eo
 fui paratus ad martirium meate h; dicit
 actus xii qui et eius que in futuro re-
 uelanda e glorie communicator a ad
 horam particeps factus iustis glorie
 xpi intransfiguracoe. Vbi se timet
 ostendit petro iohi et iacobis in fide
 humanitatis. Glosa in qua apperbit
 manifeste in iudicio. Vel aliter commu-
 nicator a predicator glorie xpi que
 reuelanda e in futuro mo dicto. **¶**
 Denique ponit formam sue obseruata
 dicens. parate qui in oculis est gre

epistolam dicens salutat vos etiam
 a congregatio fidelium que est in babilone
 a in roma quam figuratiter babilone
 nominat. Secundum quod dicit aexog
 in libro illi sunt amorem quia sicut ba-
 bilon fuit civitas maxima et ydola-
 trie dedita. Sicut patet in dani. Sic
 roma fuit postea suo tempore. Unde
 dicit leo papa in sermone de sanctis
 aplos petro et paulo de civitate ro-
 mana quod magnam recedebat. Sed roma
 fecisse religionem si nullius respu-
 eret falsitatem a ydolatram collecta
 sed ad fidem christi sicut alie ecclesie. Et
 marcus filius meus. sed spiritualis in
 baptismo et doctrina salutem mutem
 in signum mutue caritatis in spulo sto
 non adulatione sicut ab solan opula-
 batur quoniam. Non regni christi. Non
 simularis sicut ad amasur. Non regni
 christi. Non proditoris sicut iudas domini
 mathei christi. Non impudico sicut mu-
 tier adultera iuvenem quod vii sed of-
 ficio sancto quod est caritatis signum et
 eius famoniam gratia sed dei volis or-
 bus supple sit qui estis in christo ab
 incorporati sibi per fidem

Petrus aplos Capitulum primum

Simon petrus
 hic incipit
 secunda petre
 pistola quam
 scripsit eidem
 quibus et prima
 Et dividit in
 duas partes s
 i salutatione
 et psecutione

Secunda ubi vos autem quoniam prima parte
 primo describitur persona salutans quod
 nomen primo cum dicitur Simon quod
 nomen habuit antequam vocaretur christo
 et ab adueto cum dicitur petrus hic
 nomen imposuit populo a similitudine fi-
 dei ad distinctionem alius symonis quod dicitur
 et zelotes dicitur primo. Describitur etiam
 ex humilitate cum dicitur seruus et
 officij dignitate ubi et aplos ab ipso
 christi. **H**ic secundo describitur per-
 sone salutate cum dicitur hiis qui coe-
 qualem nobis confecti sunt fidem
 per li coequalom non excluduntur di-
 si gradus in fide sed circa obiectum. Nam
 ad fidem in quolibet requiritur quod arti-
 culi fidei credantur. Si enim quis articu-
 los articulos distinet nullus fide
 que dicitur habet tamen in fide sunt
 gradus quoniam ad explanationem licet et
 omnes fideles credant omnes articu-
 los saltem implicite tamen habent ma-
 iorem naturam plura credunt ex-
 plicite. Similiter quoniam admittuntur
 quia unus credit feruens et f-
 minus alio. Sed per li coequale ex-
 cluditur distinctio iudeorum et gen-
 tilium quia gentiles credentes e-